

Jubileum viering AVRO's Minjon in 1968

Vroeger stonden je oren gespannen als er weer werd verteld op de radio dat er weer iemand aan de slag was gegaan bij de jongerenafdeling van de AVRO, Minjon. Vele latere grote namen uit de Hilversumse radio-omroepen hadden hun roots bij Minjon. Het was de stap naar iets veel groters. Weer anderen, waaronder ikzelf, verkozen de leerschool te volgen binnen één van de vele ziekenomroepen die Nederland rijk was. En ook daar zijn later vele bekende radiomakers uit voortgekomen. En dan doel ik zowel op presentatoren, documentairemakers en technici.

Recentelijk vond ik in mijn archief een berichtje terug dat ik destijds gedateerd heb op 2 november 1968. Bewaren en verzamelen is altijd onderdeel van mijn leven geweest. AVRO's Minjon, de radiorubriek voor de jeugd, ging namelijk feestvieren. Minjon bestond op de betreffende datum precies 15 jaar.

Als voortrekker was Herman Broekhuizen alom gekend en gelauwerd te komen met het idee de mogelijkheid aan jongeren te geven om het maken van radio op een goede manier te beleven. Over de

festiviteiten stelde hij destijds in de kranten van de *Gemeenschappelijke Persdienst*, waar binnen veel regionale en lokale kranten hun nieuws samen deelden: "Het is geen groot jubileum, we willen er ook bepaald geen toestand van maken, maar voor de jongens zelf is het leuk om er een feest van te bouwen. Alles vindt plaats in het Casino in Utrecht."

Als je heden ten dage het woord 'Casino' ziet denk je meteen aan het gokken maar destijds was het gewoon een naam van een zaal om te entertainen. Herman ging verder met: "We beginnen zaterdagmiddag al. Dan is er 's middags een folkfestival, waar amateurs terecht kunnen, en dat programma nemen we op met publiek en er wordt dan ook een prijs voor gegeven. Lonneke Hoogland gaat dit presenteren."

Even iets meer over de in 1943 geboren Lonneke Hoogland via de gegevens van *'Beeld en Geluid'*: Op haar vijftiende informeerde Lonneke Hoogland bij de AVRO hoe ze radio-omroepster kon worden. Er werd haar aangeraden bij jongerenomroep Minjon te beginnen om ervaring op te doen. Dat deed ze bij de afdeling Vlaardingen. Een jaar later rondde ze de MMS in Schiedam af en wilde ze meer radiowerk gaan doen. Ze volgde gelijktijdig een opleiding aan de Toneelschool van Amsterdam.

Gerrit den Braber vroeg haar om auditie te doen als presentator van een nieuw televisieprogramma. In september 1961 debuteerde ze als presentator van tienerrubriek *Rooster*, naast Wilco Meijer. Andere radio- en televisieprogramma's volgden. Op de radio presenteerde ze eens in de veertien dagen *Hoort, zegt het voort* en *Eigen weg*. In 1962 werd ze op televisie invallend omroepster op de zaterdagmiddag, vanaf 1964 was ze vaste omroepster. Daarnaast was ze af en toe gastvrouw van programma's als *Danstest 1968*. Omdat ze op zeer jonge leeftijd was begonnen, en bovendien als presentator van een jeugdprogramma, hield ze lange tijd bij het publiek het imago van het jonge meisje bij de AVRO. Haar werk bij de omroep noemde ze "zalig, maar beslist niet zaligmakend". Ze verzorgde presentaties

van modeshows, maar ook shows en amusementsprogramma's voor militairen.

Maar we gaan terug naar de gebeurtenissen in november 1966 want naast het feestprogramma gepresenteerd door Lonneke Hoogland liep er in een andere zaal een Minjon-tentoonstelling, met dia's, foto's en alle mogelijke oude herinneringen uit de begintijd van de jongerenomroep van de AVRO. In die zaal kon voor geïnteresseerden ook informatie worden verkregen hoe men eventueel betrokken kon worden bij de activiteiten van Minjon. Tevens werd in een deels verduisterde kamer een film vertoond die gemaakt was naar aanleiding van het 10-jarig bestaan in 1963.

Bezoekers waren er nogal verbaasd over dat de getoonde beelden in vergelijking met de ontwikkelingen in 1968 nogal groot waren. Het was haast ongelooflijk hoe alles in vijf jaar tijd kon veranderen. In die film zag je bijvoorbeeld nog Willeke Alberti met een petticoat aan, om maar eens iets te noemen.

In die tentoonstellingszaal was een kleine ruimte gereserveerd waar men audities kon houden. Bovendien was daar nog een luisterbar, waar vele Minjon-programma's uit de loop der voorafgaande jaren konden worden beluisterd. In de avonduren werd het echt, voor die tijd, een hippe toestand onder de noemer 'een stukje totaaltheater als het ware'. Allereerst was daar een 'supercleandriemmachine', dit met een knipoog naar het zeer populaire programma op Hilversum 3 van een van de nieuwkomers bij de AVRO, Ad Visser.

Er werd ook een pantomime opgevoerd en er was vervolgens underground-muziek. Daarna een korte mini-uitvoering door de Ernest Bresser theatergroep, muziek van het kwintet onder leiding van Rogier van Otterloo en voor het eind van de avond was er ruimte ingericht voor een optreden van de Blues-Dimension, een destijds populaire bluesformatie uit Apeldoorn en omstreken.

Maar dat was nog lang niet alles want de organisatie liet – hoewel te vroeg in het seizoen, een Sinterklaas opdraven begeleid door het Koninklijk Utrechts Dilettantenorkest. Het was voor een keurige afsluiting van de avond, samen met Chiel de Kruif. Daarna verhuisde een groot deel van de aanwezigen zich naar de jeugdherberg in Nieuw Loosdrecht. Zondag 3 november was er een algemene ledenvergadering van Minjon, waar tevens de zogenaamde wisselmicrofoon werd uitgereikt, voor het beste Minjon-programma van het daaraan voorafgaande jaar. Die microfoon ging trouwens, net als in 1967, jaar, weer naar de afdeling Utrecht.

Minjon was dus in 1953 ontstaan uit de behoefte een jeugdprogramma te kunnen maken waarin de jeugd wat meer te vertellen had en waarin eigen werk mogelijk zou zijn en dus om op die manier een brug te slaan tussen luisteraars onderling en de zelfwerkzaamheid een beetje te stimuleren. Dat idee was direct enorm aangeslagen – radio was in die tijd eenmaal het belangrijkste medium en stond de televisie nog in babyschoentjes.

Men begon meteen met ruim 2.000 aanmeldingen vanuit alle delen van het land. Dat grote aantal was in de loop der volgende 14 jaren wel wat minder geworden, maar het waren er ook in 1968 toch nog vele honderden, verdeeld over 30 clubs in het hele land. Het was altijd de bedoeling geweest de jongeren te helpen bij een nieuwe hobby: namelijk het zelf opnemen van radioprogramma's, zoals reportages, klankbeelden, hoorspelen, muziek, noem maar op. Volgens de eerder gememoreerde Herman Broekhuizen waren er soms bijzonder leuke dingen uit de bus gekomen: "We hebben ze geholpen zoveel als we konden. Daarnaast, al is dan alles bedoeld als een hobby te stimuleren, zijn er veel mensen uit Minjon voortgekomen, die 'het vak' zijn ingegaan. Op de duur zijn wij eigenlijk een klein opleidingsinstituutje geworden".

Gerda Ketelaar was destijds verantwoordelijk voor de eindredactie en de samenstelling van de Minjon-programma's. Er kan rustig gesteld

worden dat zij samen met Herman Broekhuizen zij de hele Minjon-organisatie runde. Andermaal Broekhuizen in een interview gegeven aan de kranten van de *Gemeenschappelijke Persdienst*: "We zouden nog veel meer aan instructie willen doen, maar daar moet je eigenlijk een legertje mensen voor hebben en wij zitten hier maar met zijn tweeën. Juist die instructie is zo belangrijk, omdat het aantal bandrecorder-bezitters zo toeneemt. Vandaar dat we momenteel ook contact hebben gezocht met de *Vereniging voor Geluidsjagers*. Met die vereniging gaan we wat inniger samenwerken.

We peinen er zelfs over om samen een schriftelijke cursus over het gebruik van de bandrecorder uit te geven. Wat het in de toekomst gaat worden weet ik niet: misschien dat de ontwikkeling van de videotape-recorder het nog eens mogelijk maakt dat je ook op het gebied van de televisie iets dergelijks kan gaan doen."

Vermeldenswaard is dat direct na de oprichting in het najaar van 1953 de 'Micro-AVRO Bode' het licht zag, waarin wekelijks werd bericht over de activiteiten binnen de club. Twee jaar na het 15-jarig bestaan werd Minjon stopgezet. Wel zouden er later soortgelijke initiatieven worden ontwikkeld. Tot slot enkele van de vele namen van mensen die hun eerste stappen op weg naar een carrière binnen de radio via Minjon hebben gemaakt. Kijk maar eens wie je nog in gedachte kunt herinneren.

Eugenie Herlaar, Joop van Zijl, Hans van Zijl, Audrey van der Jagt, Jos Brink, Joop Stokkermans, Donald de Marcas, Bram van Erkel, Eef Brouwers, Cees van Drongelen, Marga van Arnhem, Mireille Bekooij, Catherine Keyl, Koos Postema, Henk van Hoorn, Wouter Klootwijk, Dick Slootweg, Theo Stokkink, Paul Haenen, Rob Klaasman, Ad 's-Gravesande, Willem Wolthuis, Felix Meurders, Anne van Egmond, Michael Bakker, Edvard Niessing en Han Peekel.